

UNITAT 5

CADUCITAT I PRESCRIPCIÓ

CONTINGUTS

Tema 5. LA CADUCITAT

- 5.1. Articles que la regulen a la Llei 39/2015**
- 5.2. Obligació de resoldre i caducitat del procediments**
- 5.3. Quan l'Administració no dicta resolució expressa finalitzadora del procediment administratiu**
- 5.4. Requisits i efectes de la caducitat**
- 5.5. La caducitat com a vici de nul·litat**

Tema 6. LA PRESCRIPCIÓ

- 6.1. Regulació de la prescripció**
- 6.2. Què és la prescripció**
- 6.3. Prescripció de les infraccions continuades o permanents**
- 6.4. Prescripció de les sancions**
- 6.5. Distinció entre caducitat i prescripció**

Bibliografia

OBJECTIUS

Conèixer i entendre la regulació de la Llei 39/2015 quan a la caducitat i prescripció i entendre i saber diferenciar com conflueixen i com es distingeixen les figures jurídiques de la caducitat i la prescripció.

Autora: Pepa Jiménez Ribot

Data d'elaboració: Octubre 2020

Aquesta obra es difon mitjançant la llicència [Creative Commons Reconocimiento-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Unitat 5. CADUCITAT I PRESCRIPCIÓ

Abordem l'estudi de totes dues figures de manera conjunta - tractant de manera individualitzada el que a cadascuna correspongui – ja que es tracta de figures jurídiques que conflueixen en determinades situacions i moments del procediment administratiu i van a vegades de la mà.

TEMA 5. LA CADUCITAT

5.1. Regulada en la Llei 39/2015 en els articles:

Article 21. Obligació de resoldre, apartats 1, 2 i 3. (article situat en el Capítol I. Normes generals d'actuació, Títol II. De l'activitat de les Administracions Públiques).

Article 25. Falta de resolució expressa en procediments iniciats d'ofici, apartat 1. (article situat en el Capítol I. Normes generals d'actuació, Títol II. De l'activitat de les Administracions Públiques).

Article 84. Terminació (article situat en la Secció 1ª Disposicions generals, Capítol V. Finalització del procediment, Títol IV. De les disposicions del procediment administratiu comú).

Article 95. Requisits i efectes (article situat la Secció 4^a, Capítol V. Finalització del procediment, Títol IV. De les disposicions del procediment administratiu comú).

Article. 106. Revisió de disposicions i actes nuls, apartat 5. (article situat en el Capítol I. Revisió d'ofici, Títol V. De la revisió dels actes en via administrativa.)

Article 107. Declaració de lesivitat d'actes anul·lables, apartat 3. (article situat en el Capítol I. Revisió d'ofici, Títol V. De la revisió dels actes en via administrativa.)

5.2. Obligació de resoldre i caducitat del procediment

Article 21. Obligació de resoldre.

1. L'Administració està obligada a dictar resolució expressa i a notificar-la en tots els procediments qualsevol que sigui la seva forma d'iniciació.

En els casos de prescripció, renúncia del dret, **caducitat del procediment** o desistiment de la sol·licitud, així com de desaparició sobrevinguda de l'objecte del procediment, la resolució consistirà en la declaració de la circumstància que concorre en cada cas, amb indicació dels fets produïts i les normes aplicables.

...

2. El termini màxim en el qual ha de notificar-se la resolució expressa serà el **fixat per la norma reguladora del corresponent procediment**.

Aquest termini no podrà excedir de **sis mesos** tret que una norma amb rang de Llei estableixi un major o així vingui previst en el Dret de la Unió Europea.

3. Quan les normes reguladores dels procediments no fixin el termini màxim, aquest serà de **tres mesos**. Aquest termini i els previstos en l'apartat anterior es comptaran:

- a) **En els procediments iniciats d'ofici**, des de la data de l'acord d'iniciació.
- b) **En els iniciats a sol·licitud de l'interessat**, des de la data en què la sol·licitud hagi tingut entrada en el registre electrònic de l'Administració o Organisme competent per a la seva tramitació.¹

Per tant, la Llei 39/2015:

Estableix que **l'Administració està obligada a dictar resolució expressament** el que ajuda – si efectivament així ho compleix l'Administració- en la fixació dels terminis, ajuda al fet que l'interessat pugui saber amb claredat i major facilitat quan s'inicia el còmput d'un termini per exemple per a interposar els recursos administratius.

- Què ocorre si l'Administració no dicta resolució expressa.

Diversos articles ens donen la resposta, ho analitzem a continuació.

5.3. Quan l'Administració no dicta resolució expressa finalitzadora del procediment administratiu

Article 25. Falta de resolució expressa en procediments iniciats d'ofici.

1. Als procediments iniciats d'ofici, el venciment del termini màxim establert sense que s'hagi dictat i notificat resolució expressa no eximeix a l'Administració del compliment de l'obligació legal de resoldre, produint els següents efectes:

- a) En el cas de procediments dels quals pogués derivar-se el reconeixement o, en el seu cas, la constitució de drets o altres situacions jurídiques favorables, els interessats que haguessin comparegut podran entendre desestimades les seves pretensions per silenci administratiu.
- b) En els procediments en què l'Administració exerciti potestats sancionadores o, en general, d'intervenció, susceptibles de produir efectes desfavorables o de gravamen, es produirà la **caducitat**. En aquests casos, la resolució que declari la caducitat ordenarà l'**arxivament de les actuacions**, amb els efectes previstos en l'article 95.

Article 84. Terminació. (D'aplicació l'apartat 1.)

1. Posaran fi al procediment la resolució, el desistiment, la renúncia al dret en què es fundi la sol·licitud, quan tal renúncia no estigui prohibida per l'ordenament jurídic, i la **declaració de caducitat**.

Article 106. Revisió de disposicions i actes nuls (d'aplicació l'apartat 5.)

5. Quan el **procediment** s'hagués **iniciat d'ofici**, el transcurs del termini de sis mesos des del seu inici sense dictar-se resolució produirà la caducitat d'aquest. Si el **procediment** s'hagués **iniciat a sol·licitud d'interessat**, es podrà entendre la mateixa desestimada per silenci administratiu.

¹ He ressaltat en negreta per a l'explicació a continuació.

Així també l'**article 107.3** que tracta de la declaració de lesivitat d'actes anul·lables estableix que:

3. Transcorregut el termini de sis mesos des de la iniciació del procediment sense que s'hagués declarat la lesivitat, es produirà la **caducitat** d'aquest.

Una vegada més comprovem que la caducitat del procediment es produeix pel mer fet del transcurs de termini, no sent necessari entendre ni haver d'esperar que l'Administració efectui declaració expressa d'aquesta caducitat.

Per tant, no existeix exigència legal per a l'interessat que s'hagi declarat expressament la caducitat per part de l'Administració per a poder considerar oberts els terminis per a la interposició de recursos administratius.

5.4.- Requisits i efectes de la caducitat

Venen regulats en l'article 95.

Article 95. Requisits i efectes.

1. En els procediments iniciats a sol·licitud de l'interessat, quan es produeixi la seva paralització per causa imputable a aquest, l'Administració li advertirà que, transcorreguts tres mesos, es produirà la caducitat del procediment. Consumit aquest termini sense que el particular requerit realitzi les activitats necessàries per a reprendre la tramitació, l'Administració acordarà l'arxivament de les actuacions, notificant-l'hi a l'interessat. Contra la resolució que declari la caducitat procediran els recursos pertinents.

2. No podrà acordar-se la caducitat per la simple inactivitat de l'interessat en l'emplenament de tràmits, sempre que no siguin indispensables per a dictar resolució. Aquesta inactivitat no tindrà un altre efecte que la pèrdua del seu dret al referit tràmit.

3. La caducitat no produirà per si sola la prescripció de les accions del particular o de l'Administració, però els procediments caducats no interrompran el termini de prescripció.

En els casos en els quals sigui possible la iniciació d'un nou procediment per no haver-se produït la prescripció, podran incorporar-se a aquest els actes i tràmits el contingut dels quals s'hagués mantingut igual de no haver-se produït la caducitat. En tot cas, en el nou procediment hauran d'emplenar-se els tràmits d'al·legacions, proposició de prova i audiència a l'interessat.

4. Podrà no ser aplicable la caducitat en el cas que la qüestió suscitada afecti l'interès general, o fos convenient substanciar-la per a la seva definició i esclariment.

L'apartat 1. estableix una caducitat que intenta evitar la relaxació o passivitat de l'interessat en el procediment administratiu quan és aquest el que ha iniciat el procediment.

En l'apartat 2. matisa i dóna entrada a un element de discrecionalitat que l'Administració podrà utilitzar ja que serà l'Administració la que haurà de valorar si els tràmits en què l'interessat no ha actuat considera que són o no indispensables per a dictar resolució.

Així, si l'interessat per exemple en el tràmit d'al·legacions no ha presentat cap perd el dret a aquest tràmit.

L'apartat 3. S'estableix una regulació en aplicació de principis de diligència i celeritat del procediment administratiu en incidir en què els procediments administratius que hagin caducat no interrompen el termini de prescripció.

Ho podem veure amb un exemple :

Veurem aquest exemple amb dates:

Comissió de la infracció: 2 de novembre de 2020.

Inici del procediment administratiu sancionador: 15 de maig de 2021.

L'acció de l'Administració prescriu a l'any, això és, l'acció de què disposa l'Administració per a imposar la sanció per infracció lleu.

Així, el termini de prescripció d'aquesta acció es produeix el dia 2 de novembre de 2021.

El procediment va caducar el 2 de maig de 2021 (després de 6 mesos de la comissió de la infracció).

Així, el procediment que està caducat no interromp el termini de prescripció, si l'Administració no inicia un nou procediment sancionador abans del 2 de maig de 2021 l'acció de l'Administració haurà prescrit.

Segon paràgraf de l'apartat 3. Aquí la Llei en aplicació del principi d'economia del procediment aprofita la incorporació de tràmits i actes que ja s'havien dut a terme en l'anterior procediment caducat per a incorporar-los al nou (els que s'haguessin mantingut igual de l'anterior procediment al nou).

Sí que exigeix la Llei que es duguin a terme novament els tràmits d'al·legacions, posició de prova i audiència a l'interessat el que té tot el sentit com a principi de garantia de defensa de l'interessat que podrà al·legar, provar i ser escoltat amb el que en el moment en què aquests tràmits es duguin a terme tingui per a incorporar i exercir el seu defensa.

L'apartat 4.

En la unitat 4. (tramitació d'urgència) hem analitzat què entendre per interès públic i la seva aplicació en l'activitat formativa que ens ocupa, podem fer extensiu l'exposat en aquesta unitat a aquest apartat, interès públic o interès general amb la mateixa aplicació.

Així, l'apartat 4 fa una excepció a tota la regulació de la Llei 39/2015 sobre la caducitat ja que si l'Administració considera que existeix un interès general que estigui per sobre d'una caducitat que s'hagi produït o pugui produir-se podrà invocar-ho, fer-ho valer, declarant que existeix interès general (em remeto a l'explicat en la unitat 4. sobre l'interès públic o general) i deixar sense efecte tota la regulació de la caducitat.

Des del meu punt de vista, aquest apartat 4. de l'art. 95 dóna curs al fet que pugui produir-se massa discrecionalitat per part de l'Administració i que arribi a actuar amb arbitrarietat intentant sustentar-se en un interès general -existeixi aquest o no- per a evitar la caducitat del procediment o "saltar-la-hi" a la torera.

5.5. La caducitat com a vici de nul·litat

La **jurisprudència** recent, Sala 3ª del **Tribunal Suprem**, ha dit que la caducitat del procediment és un vici de nul·litat de ple dret dels previstos en l'art. 47.1 de la Llei 39/2015 de Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques.

Les Sentències del Tribunal Suprem de 19 de març de 2018, núm. 436/2018 (rec. 2412/2015) i 438/2018 (rec. 2054/2017) fixen doctrina en relació amb la interpretació de la caducitat del procediment de reintegrament de subvencions de l'art. 42.4 de la Llei 38/2003 General de Subvencions considerant que quan s'exerciten potestats d'intervenció susceptibles de produir efectes desfavorables o de gravamen o potestats sancionadores la **caducitat del procediment** és un **vici de nul·litat radical o de ple dret** de l'art. 47.1 de la Llei 39/2015 de Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques.

El procediment que ha caducat esdevé invàlid i inexistent a conseqüència de la seva caducitat per tant no cap que s'emeti resolució administrativa sobre el fons de l'assumpte aquesta no seria vàlida ni eficaç. Si l'Administració volgués actuar hauria d'iniciar un procediment nou sempre que la seva acció no estigués prescrita.

TEMA 6. LA PRESCRIPCIÓ

6.1. Regulada en la **Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic**, en el Capítol III. Principis de la potestat sancionadora, article 30. Prescripció.

Article 30. Prescripció.

1. Les infraccions i sancions prescriuran segons el que es disposa en les lleis que les estableixin. Si aquestes no fixen terminis de prescripció, les infraccions molt greus prescriuran als tres anys, les greus als dos anys i les lleus als sis mesos; les sancions imposades per faltes molt greus prescriuran als tres anys, les imposades per faltes greus als dos anys i les imposades per faltes lleus a l'any.

2. El termini de prescripció de les infraccions començarà a comptar-se des del dia en què la infracció s'hagués comès. En el cas d'infraccions continuades o permanents, el termini començarà a córrer des que va finalitzar la conducta infractora. Interromprà la prescripció la iniciació, amb coneixement de l'interessat, d'un procediment administratiu de naturalesa sancionadora, reiniciant-se el termini de prescripció si l'expedient sancionador estigués paralitzat durant més d'un mes per causa no imputable al presumpte responsable.

3. El termini de prescripció de les sancions començarà a comptar-se des de l'endemà a aquell en què sigui executable la resolució per la qual s'imposa la sanció o hagi transcorregut el termini per a recórrer-la.

Interromprà la prescripció la iniciació, amb coneixement de l'interessat, del procediment d'execució, tornant a transcórrer el termini si aquell està paralitzat durant més d'un mes per causa no imputable a l'infractor.

En el cas de desestimació presumpta del recurs d'alçada interposat contra la resolució per la qual s'imposa la sanció, el termini de prescripció de la sanció començarà a comptar-se des de l'endemà a aquell en què finalitzi el termini legalment previst per a la resolució d'aquest recurs.

6.2. Què és la prescripció

La prescripció consisteix en la impossibilitat de l'exercici de les accions que ostenti l'Administració contra o cap a l'administrat per haver transcorregut el termini de vigència -o de vida en altres paraules- d'aquestes accions legals.

6.3. Prescripció de les infraccions continuades o permanents (article 30.2.)

Indica aquest article que el termini de prescripció començarà a córrer des que va finalitzar la conducta infractora.

Posem un exemple:

Una infracció administrativa consistent en abocaments que efectua una empresa de manera continuada i permanent a la mar.

Si l'empresa va començar a efectuar abocats el 31 d'octubre de 2020 i l'últim dia en què ha tirat abocaments ha estat el 14 de gener de 2021 serà la data de 14 de gener de 2021 la que es considerarà de finalització de la conducta infractora i d'inici del còmput de la prescripció de la infracció.

Segon paràgraf, art. 30.2.:

Interromprà la prescripció la iniciació, amb coneixement de l'interessat, d'un procediment administratiu de naturalesa sancionadora, reiniciant-se el termini de prescripció si l'expedient sancionador estigués paralitzat durant més d'un mes per causa no imputable al presumpte responsable.

Ho veurem amb un exemple:

He comès una infracció administrativa, l'Administració, de moment, no ha iniciat cap acció contra mi i està corrent el termini de prescripció d'aquesta infracció.

L'Administració comença a actuar i inicia un procediment administratiu sancionador contra mi i el posa en el meu coneixement mitjançant una notificació de la resolució

sancionadora que m'efectua. La data en què es dicta la resolució sancionadora és la data d'inici de la prescripció.

Si l'expedient administratiu sancionador està paralitzat durant més d'un mes per causa no imputable a mi - la majoria dels casos són d'inactivitat de la pròpia Administració -es reiniciarà el termini de prescripció.

La regulació que fa l'article 30.2. atén el principi de diligència i celeritat en l'actuació de l'Administració Pública, si aquesta no actua, "s'adorm sobre els llorers", el presumpte responsable es veu beneficiat amb la possibilitat que prescrigui la infracció administrativa per la inactivitat i/o relaxació de l'Administració en l'impuls del procediment administratiu.

6.4. Prescripció de les sancions (article 30.3.)

3. El termini de prescripció de les sancions començarà a comptar-se des de l'endemà a aquell en què sigui executable la resolució per la qual s'imposa la sanció o hagi transcorregut el termini per a recórrer-la.

Interromprà la prescripció la iniciació, amb coneixement de l'interessat, del procediment d'execució, tornant a transcórrer el termini si aquell està paralitzat durant més d'un mes per causa no imputable a l'infractor.

Anem a veure uns exemples d'allò que estableix aquest apartat 3. del l'article 30.

Una resolució administrativa que imposa una sanció de pagament de 300 euros, és executable des que s'ha produït la notificació a l'interessat.

Data de notificació: 9 de novembre de 2020.

Per tant, el termini de prescripció comença el 10 de novembre de 2020 (que és l'endemà del dia que és executable la resolució).

Si la notificació tarda a efectuar-se per no haver pogut notificar a l'interessat després dels dos intents que estableix la Llei 39/2015 i per tant, haurem de publicar aquesta notificació en el BOE, es demorarà el començament del termini de prescripció.

Publiquem en el BOE la notificació de la resolució administrativa el 25 de novembre de 2020, així el termini de prescripció comença el 26 de novembre de 2020 (que és l'endemà del dia que és executable la resolució).

Un altre exemple:

M'imposen una sanció de pagament de 300 euros, se'm passa el termini per a recórrer-la. L'endemà de finalització del termini per a recórrer comença el termini de prescripció de la sanció.

6.5. Distinció entre caducitat i prescripció

En el procediment administratiu cal distingir entre la caducitat, que afecta l'expedient administratiu - com ja hem analitzat - i la prescripció, que impedeix l'exercici de l'acció per part de l'Administració.

La **caducitat** afecta a l'expedient administratiu en sí i concorre si l'Administració no resol l'expedient administratiu en el termini que legalment té establert a aquest efecte.

Si quan s'ha iniciat el procediment administratiu aquest no conclou en el termini que té establert aquest procediment caduca. En aquest cas l'Administració hauria d'iniciar un nou procediment administratiu si així ho considerés oportú. La caducitat no es pot interrompre.

La **prescripció** afecta a la acció i si l'Administració no l'exercita en el termini legalment establert per a això l'acció s'extingeix, "mor" en termes més col·loquials i mai es podrà exercitar.

Aquí veiem una diferència significativa entre caducitat i extinció ja que hem tractat que davant un procediment administratiu caducat l'Administració té l'opció d'iniciar un nou procediment administratiu, en el cas de la prescripció, quan aquesta s'extingeix ja no podrà exercitar-se mai més aquesta acció.

Posem diversos exemples de prescripció i de caducitat a partir d'un exemple d'origen:

Una Administració obre expedient sancionador a fi d'imposar una sanció a un local que ofereix servei de bar per tancar més enllà de l'horari nocturn autoritzat.

Posem que correspon aplicar una sanció per haver-se comès una infracció lleu.

Les infraccions lleus prescriuen als sis mesos. El termini de prescripció de la infracció comença a comptar-se des del dia en què la infracció s'ha comès.

La sanció a imposar per falta lleu prescriu a l'any i comença a contar-se des de l'endemà a aquell en què sigui executable la resolució per la qual s'imposa la sanció.

En el següent exemple que serà de prescripció de la infracció es dona la següent situació:

El 2 de novembre de 2020 el bar de copes "De marxa" tanca a les 7.00 h. del matí tenint llicència per a tancar tots els dies a les 2.00 h. de la matinada com a màxim.

Un veí denuncia aquest tancament que ha superat l'horari nocturn màxim autoritzat.

Per tant, el termini de prescripció de la infracció comença a comptar-se el dia 2 de novembre de 2020 (art. 30.2.)

L'Administració a causa del gran volum de treball que té acumulat i d'expedients sancionadors en marxa obre expedient sancionador al bar "De marxa" el 15 de maig de 2021. Han transcorregut més de sis mesos així que la infracció ha prescrit.

L'Administració ja no podrà obrir un nou expedient sancionador per la citada infracció ocorreguda el 2 de novembre de 2020 ja que la infracció ja ha prescrit.

Analitzarem ara la situació en què es produeix la prescripció de la sanció amb el mateix exemple:

L'Administració obre en termini l'expedient sancionador i emet resolució sancionadora. Es notifica la resolució sancionadora a l'interessat.

Des de la recepció de la notificació de la sanció l'interessat fa tot el possible per pagar aquesta sanció però es donen una sèrie d'esdeveniments d'errors de comptes bancaris fixats per a efectuar el pagament, errors que corresponen a l'Administració i en tot aquest esdevenir transcorre més d'un any des de la recepció de la notificació de la sanció pel que es produeix així la prescripció de la sanció.

Vegem ara la situació en què es produeix la caducitat del procediment administratiu amb el següent exemple:

L'Administració inicia l'expedient sancionador de la infracció citada i deixa paralitzat l'expedient en espera d'un informe que ha sol·licitat i que tarda en arribar, quan arriba el citat informe i l'Administració va a emetre resolució sancionadora resulta que han transcorregut més de sis mesos que seria el termini per a tramitar -d'inici a fi- aquest procediment administratiu, es a dir, el procediment ha caducat per no haver-lo tramitat en termini.

Us apporto sentència del Tribunal Suprem en què podeu veure la relació i confluència entre caducitat i prescripció i les conclusions del Tribunal.

La Sala contenciosa administrativa del Tribunal Suprem en la seva Sentència núm. 4/2017 de 10 de gener de 2017 fa un pas més en benefici de l'administrat, en afirmar, modificant la seva doctrina anterior, que el recurs interposat per l'administrat perquè es declari la caducitat d'un expedient que ho està, no pot interrompre, en cap cas, el termini de prescripció.

Es distingeix a la Sentència aquells expedients en els quals s'ha declarat la caducitat per part de l'Administració, d'aquells en els quals no s'ha fet.

En el primer cas els Jutjats i Tribunals sempre han tingut clar que, en haver-se declarat la caducitat d'ofici per part de l'Administració, havia de considerar-se que aquests expedients no havien existit i per tant cap de les seves actuacions podia interrompre la prescripció, però fins a aquesta Sentència no ocorria el mateix en aquells expedients en els quals no s'havia declarat la caducitat d'ofici i era l'administrat el que sol·licitava aquesta declaració a través dels diferents recursos administratius establerts. Fins a aquesta Sentència aquest recurs interposat per l'administrat sí que interrompia la prescripció, deixant impune i afavorint la inactivitat de l'Administració.

La sentència aplica el sentit comú i decideix, en benefici de l'administrat que, la interposició d'un recurs administratiu en el qual el que es sol·licita és la declaració de caducitat d'un expedient que ho està no interromp el termini de prescripció, arribant a la següent conclusió: "respon a una lògica jurídica indiscutible: la reclamació o recursos per a aconseguir la declaració de caducitat no són sinó una prolongació del mateix procediment que es declara caducat, que desapareix embeguda en ell. El procediment declarat caducat es fa inexistent i en ell s'inclou la reclamació o recurs que ho ha declarat tal".

Com a notes diferenciadores de la prescripció extintiva i la caducitat del procediment, podem apuntar i concloure les següents:

1.- El principal efecte de la prescripció extintiva és l'extinció d'un dret o acció pel seu no exercici en el transcurs d'un període de temps determinat.

El principal efecte de la caducitat és la finalització del procediment i l'arxivament de les actuacions encara que res impedeix tornar a obrir un altre procediment amb el mateix objecte.

2.- La prescripció és renunciable, la caducitat no és renunciable per aquell a qui afavoreixi.

3.- La prescripció no pot ser apreciada d'ofici, ha de ser al·legada a instàncies de part, la caducitat sí que pot ser apreciada d'ofici..

4.- El termini de prescripció pot ser interromput mitjançant l'exercici del dret, la qual cosa implica que el termini de prescripció, una vegada interromput, torna a començar, i en canvi, el termini de caducitat no pot ser objecte d'interrupció, sinó únicament de suspensió en els casos legalment previstos, i, cas de suspendre's, el termini es reprèn on va quedar una vegada aixecada la suspensió.

Bibliografia :

Caducitat i prescripció:

Article de l'autor: "Antonio Benítez Ostos, "Caducidad y prescripción en vía administrativa", "marzo 2020".

<<https://administravando.es/caducidad-derecho-administrativo/>>

[Consulta: 24 d'agost 2020]

Caducitat:

Article de l' autor: Diego Gómez Fernández, editorial: El Consultor de los Ayuntamientos, Wolters Kluwer, "La caducidad del procedimiento administrativo es un vicio de nulidad.", "octubre 2018".

<<https://elconsultor.laley.es/Content/Documento.aspx?params=H4slAAAAAAAAE-AMtMSbF1CTEAAiMLI0tjE7Wy1KLizPw8WyMDQwsDSyOwQGZapUt-ckhlQaptWm-JOcSoAqpc9LDUAAAA=WKE>>

[Consulta: 26 d'agost 2020]

Caducitat:

Article de: Melián abogados, "Caducidad del procedimiento administrativo sancionador", "septiembre 2018".

<<https://mymabogados.com/procedimiento-administrativo-sancionador>>

[Consulta: 26 d'agost 2020]

Caducitat:

Article de: Abogados y urbanistas Vélez Dorado, "La caducidad del procedimiento administrativo, efectos y, el principio del ne bis in idem", "enero 2018".

<<https://www.velezdorado.com/la-caducidad-del-procedimiento-administrativo-efectos-ne-bis-in-idem/>>

[Consulta: 26 d'agost 2020]

Prescripció i caducitat:

Article de: Despatx Fieldfisher Jausas, "La prescripción y la caducidad en el orden administrativo", "mayo 2019".

<<https://www.fieldfisherjausas.com/la-prescripcion-y-caducidad-en-el-orden-administrativo/>>

[Consulta: 26 d'agost 2020]